

Enerji Bakanlığı Kuruluşu Nasıl Olmalıdır

Geçen sayımızda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile ilgili bazı düşüncelerimizi belirtmiş ve konu ile ilgili diğer düşüncelerimizden de söz edileceğine işaret etmiştik. Bu kez Bakanlığın kuruluşu üzerindeki düşüncelerimizi açıklayacağız. Ancak, konuya girmeden önce bir noktanın daha berraklaşmasını faydalı görmekteyiz. Acaba yeni Bakanlık, 1959 tarihli 7347 sayılı kanunun Sana-yi Bakanlığına bıraktığı, şehir içi taşıtların tesis ve işletmelerine ilişkin işleri mevzuat hükümleri çerçevesinde denetliyecek ve yürütecek midir? Hazırlanan kuruluş kanunu tasarısı Odamıza gönderilmemiş olduğundan bu konuda ne gibi hükümleri olduğunu da bilmemekteyiz. Tamamiyle Ulaştırma Bakanlığı görevleri kapsamına giren bu konu ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının ilgilenmemesini temenni ederiz.

Görüşümüze göre; Enerji Bakanlığının görevleri şunlar olmalıdır:

A — Memleketin elektrik, yakıtlar, petrol ve gerektiğinde atom enerjisi işlerini toplum yararına ve ihtiyaçlara uygun bir şekilde düzenlemek ve yürütmek ve bu işlerle ilgili müesseseler arasında gereken işbirliğini sağlayacak tedbirleri almak,

B — Bu kanun gereğince kendisine bağlı Devlet İşletme ve Tesisleri ile İktisadî Devlet Teşekküllerinin çalışmalarını düzenlemek, teftiş ve denetlemek,

C — Özel teşebbüsün enerji alanındaki çalışmalarını kolaylaştırmaya ve desteklemeye değinen incelemeleri yapmak, bunu gerçekleştirecek her türlü teknik yardım ve kredi imkânlarını hazırlamak, bununla görevli müesseseleri kurmak veya kuruluşlarını kolaylaştırmak.

D — Genel olarak enerji işlerine yönelen Devlet veya Özel Sektör yatırımlarını ihtiyaç ve imkânlar göre ayarlamak ve bunun için öncelik esaslarını tesbit etmek ve uygulamak,

E — Enerji üretimi için verilecek imtiyaz, ruhsat ve müsaadelere ait anlaşma ve şartname tiplerini ihtiyaçlara uygun bir şekilde ve yürürlükteki mevzuat çerçevesinde hazırlamak ve bunların uygulanmasını denetlemek,

F — Kamu hizmeti görmek amacıyla, özel ve tüzel kişiler tarafından vücuda getirilen yeyahut

Devlet, il ve belediyelerce doğrudan doğruya yapılan enerji tesis ve işletmelerinin fennî, iktisadî ve idarî esas ve tüzüklere, memleketin ve tesis yerinin ihtiyaç ve yararına uygun olarak yapılmalarını ve işletilmelerini denetlemek,

G — Devlete ve illere ait arazi, yollar ve surlardan yararlanmak veya bunları işgal suretiyle meydana getirilecek enerji tesislerine ait plân ve projeleri tasdik ve bunların inşalarını denetlemek,

H — Karma ekonominin ulusal çıkarlarımıza en iyi bir şekilde uygulanması amacı ile Türkiye'nin enerji politikasını ve bu politika çerçevesinde tarife esaslarını tesbit etmek ve uygulanmasını denetlemek,

I — Genel Şebekelere bağlı iç ve dış tesisleri yapacakların ve işleteceklerin mevzuat hükümleri çerçevesinde yeterliklerini tayin ve iş yapabilmeleri için kendilerine gerekli belgeleri vermek.

Bakanlığın bu görevleri yerine getirmesi amacıyla kuruluşunun tasarladığımız şemaya göre ter-tilenmesini kâfi görmekteyiz.

Şemada öngörülen yüksek Enerji Şurasının Devlet Dairelerinin, üretici ve tüketicilerin bu işlerde yeterli temsilcileri ile enerji konusundaki bilgileriyle tanınmış uzman danışmanlardan kurulmasını ve yılda en az bir kere toplanmasını faydalı görmekteyiz.

Şura Bakanlığa yardımcı bir organ olarak çalışmalı ve başlıca görevleri:

- Enerji kaynaklarının en uygun suretle kullanılmasını gözetmek,
- Makul bir enerji üretim politikasının savunucusu olmak,
- Yatırım programlarını koordine etmek,
- Her kullanma alanına en uygun olan enerji şekillerinin gelişmelerini desteklemek,
- İsrافی önleyici tedbirleri tesbit etmek olmalıdır.

Yüksek danışma kurulu Bakanlığın daimi organlarından biri olup, genellikle çıkacak anlaşmazlıkların çözümünde Bakana yardımcı olacak ve çözüm şekilleri hakkında Bakana tekliflerde bulunacaktır.

Bakanlığa bağlı Mevzuat Dairesi Başkanlığı, Bakanlık Görevleri ile ilgili ve Dairelerince hazırlanmış Kanun, tüzük, yönetmelik ve şartnameleri kâhûnî, idarî ve fennî bakımlardan incelemek veya bunları doğrudan doğruya hazırlamakla görevli bulunacaktır. Bundan başka, diğer Bakanlıklarca hazırlanmış ve Enerji Bakanlığına gönderilmiş kanun ve tüzük tasarıları hakkında Bakanlığın ilgili dairelerinin de görüşlerini almak suretiyle düşüncelerini Bakana bildirmek de bu dairenin görevleri arasındadır. Bu daire uygulanmakta olan tüzük ve yönetmeliklerin uygulama şekillerini gözetliyecek ve yapılmasına lüzum göreceği değişiklikler hakkında da Bakanlığa tekliflerde bulunacaktır.

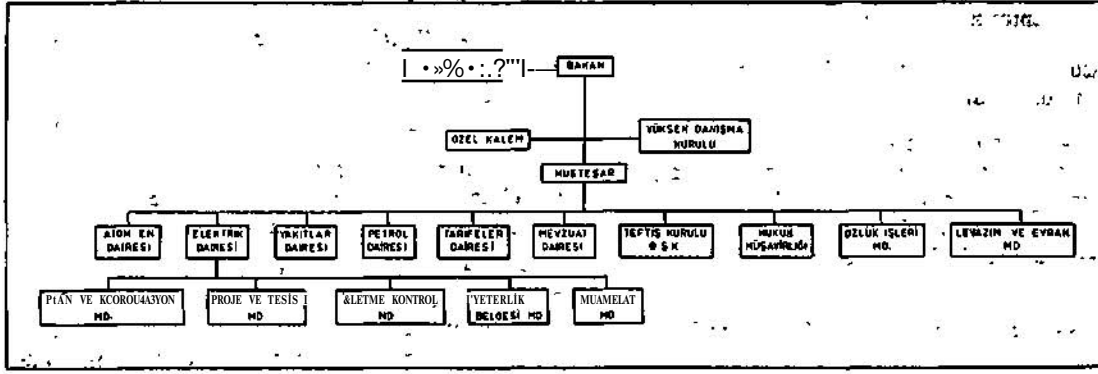
Tarifeler Dairesi Bakanlıkça kabul olunacak Enerji Politikasına uygun tarife esaslarını tespit ve uygulanmasını denetlemekle görevli bulunacaktır.

Elektrik Dairesine bağlı müdürlüklerden Plân ve Koordinasyon Müdürlüğü, Kanun gereğince Bakanlığa bağlı Devlet Elektrik İşletme ve tesis-

leri ile kurulması düşünülen Türkiye Elektrik Kurumunun çalışmalarında ilgili daireler arasında koordinasyonu sağlayacak, yıllık iş programları ve yatırım plânları ile ilgili olarak da görevlendirildiğinde ve gerekse Devlet Plânlama Teşkilâtı ve Maliye Bakanlıkları arasında işbirliğini sağlayacak ve bunların uygulanmasına yardımcı olacaktır.

Bakanlık görevlerinden (F) ve (G) kısmında yazılı olanların Elektrik Enerjisi ile ilgili bulunanlarından-Projê ve Tesis İşleri Elektrik Dairesinin bu adla adlandırılan Müdürlüğü, İşletme Kontrol İşleri de İşletme ve Kontrol Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

Yeterlik Belgesi Müdürlüğü de Genel Elektrik Şebekelerine bağlı iç ve dış tesisleri yapacakların ve işleteceklerin mevzuat hükümler çerçevesinde yeterliklerini tayin ve iş yapabilmeleri için sınavlarını icra, gösterecekleri kabiliyet ve hünêrlerine uygun yeterlik belgelerini vermekle görevli bulunacaktır.

Enerji ve Tat>U Kaynaklar Bakanlığının kuruluş şeması

SAYIN OKURLARIMIZA

Bu sayımızdan itibaren dergimizde «okuyucuya hizmet kartı» adını verdiğimiz bir kart bulacaksınız. Bu kart, dergimize reklâm veren firmalarla üyelerimiz arasında çabuk ve kolay bilgi alışverişini sağlamak amacıyla ihdas edilmiştir. Reklâm veren firmalarla dergimizin daimi ve yakın teması vardır. Bu bakımdan, Dergimizde reklâmım gördüğünüz herhangi bir firmanın mamulleri, ithal ettiği malzeme ve cihazlar, çalışmaları gibi hususlarda bilgi almak veya broşür, izahname, fiyat listesi temin etmek istiyorsanız dergimize ekli olarak verdiğimiz okuyucuya hizmet kartını doldurarak Odamıza postalayınız. Odamızın aracılığısız firmalardan çabuk ve yakın ilgi sağlayacaktır.